

ZARZĄDZENIE MINISTRA PRZEMYSŁU I HANDLU

z dnia 25 listopada 1948 r.

w sprawie nadania statutu Centrali Mięsnej, Centrali Spółdzielczo-Państwowej.

Na podstawie art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 21 maja 1948 r. o centralach spółdzielczo-państwowych (Dz. U. R. P. Nr 30, poz. 200) nadaje Centrali Mięsnej, Centrali Spółdzielczo-Państwowej statut o brzmieniu jak w załączniku do niniejszego zarządzenia.

Zarządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia w Monitorze Polskim.

MINISTER PRZEMYSŁU I HANDLU w/z E. Szyr
Podsekretarz Stanu

Załącznik do Zarządzenia
Ministra Przemysłu i Handlu
z dnia 25 listopada
1948 r. (poz. 948).

STATUT
CENTRALI MIĘSNEJ
CENTRALI SPÓLDZIELCZO-PAŃSTWOWEJ
I. Zasady Ogólne.

§ 1. „Centrala Mięsna” Centrala Spółdzielczo-Państwowa dalej w skróceniu zwana „Centralą”, utworzona zarządzeniem Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 30 czerwca 1948 r. wydanym w porozumieniu z Ministrem Skarbu o przekształceniu spółki z ograniczoną odpowiedzialnością pod nazwą Rolnicza Centrala Mięsna w Centralę Spółdzielczo-Państwową pod nazwą „Centrala Mięsna”, Centrala Spółdzielczo-Państwowa (Monitor Polski Nr A-63, poz. 438) działa na podstawie ustawy z dnia 21 maja 1948 r. o centralach spółdzielczo-państwowych (Dz. U. R. P. Nr 30, poz. 200) oraz niniejszego statutu.

§ 2. Centrala posiada osobowość prawną i działa w ramach narodowego planu gospodarczego według zasad gospodarki handlowej, na podstawie planów finansowo-gospodarczych, zatwierdzonych przez Ministra Przemysłu i Handlu.

§ 3. Siedzibą Centrali jest m. st. Warszawa, a teren działalności obejmuje obszar całego Państwa. Czas trwania Centrali nie jest ograniczony.

§ 4. Przedmiotem działalności Centrali jest:

- prowadzenie i organizowanie gospodarki mięsno-tłuszczowej w kraju w myśl wytycznych Rządu,
- koordynowanie, nadzorowanie, kierowanie i instruowanie działalności gospodarczej członków Centrali oraz zapewnienie tym członkom pomocy w zakresie prawidłowego wykonywania zadań gospodarczych, jak również czuwanie w drodze rewizji nad działalnością zrzeszonych spółdzielni.

§ 5. W szczególności Centrala:

1. w zakresie planowania:

- opracowuje na podstawie wytycznych władz państwowych projekt ogólnokrajowego planu gospodarczego własnego oraz zrzeszonych członków Centrali, w odniesieniu zaś do zrzeszonych spółdzielni — po zasięgnięciu opinii Centralnego Związku Spółdzielczego,
- ustala w ramach państwowego planu gospodarczego wytyczne planów pracy i budżetów członków,

odnośnie spółdzielni, będących członkami Centrali w oparciu o instrukcje władz państwowych i Centralnego Związku Spółdzielczego,

- zatwierdza plany pracy i preliminarze budżetowe członków oraz kontroluje ich wykonanie,
 - projektuje sieć terenową rozmieszczenia członków Centrali.
2. w zakresie przetwórstwa:
- współdziała z członkami i innymi zainteresowanymi w zakresie podnoszenia ilości i jakości hodowli,
 - prowadzi zakłady z zakresu przetwórstwa mięsnego oraz zakłady usługowe, jak chłodnie, magazyny, transport i t. p.,
 - udziela pomocy organizacyjnej i technicznej członkom przy zakładaniu i prowadzeniu zakładów przetwórczych, usługowych i innych, w szczególności projektuje typowe plany budynków i urządzeń przetwórczych, chłodni, warsztatów reparacyjnych i innych obiektów oraz sprawuje nadzór nad ich wykonaniem.
3. w zakresie działalności handlowej:
- prowadzi i organizuje handel hurtowy mięsem i jego przetworami,
 - prowadzi i organizuje handel detaliczny przede wszystkim w oparciu o aparat członków oraz aparat spółdzielni spóżywców i spółdzielni „Samopomoc Chłopska”,
 - organizuje propagandę racjonalnego spożycia mięsa i jego przetworów,
 - organizuje zaopatrzenie członków w maszyny, urządzenia, materiały techniczne i inne artykuły potrzebne dla osiągnięcia ich celów,
 - wykonuje inne czynności zleczone.
4. w zakresie kierownictwa działalności gospodarczej i pomocy członkom:
- koordynuje, kieruje i nadzoruje działalność gospodarczą członków, jak również udziela im pomocy organizacyjnej, gospodarczej i prawnej,
 - szkoli kadry dla członków oraz prowadzi działalność społeczno-wychowawczą i propagandową wg. wytycznych władz państwowych i Centralnego Związku Spółdzielczego,
 - wpływa na należyłą obsadę stanowisk w zrzeszonych spółdzielniach, zawieszając w ramach obowiązujących przepisów w czynnościach członków Zarządu Spółdzielni oraz występuje z wnioskiem do Centralnego Związku Spółdzielczego o rozwiązanie spółdzielni,
 - opracowuje wzorcowe statuty, regulaminy i instrukcje — ustala jednolite normy działalności gospodarczej członków oraz prowadzi branżową działalność wydawniczą.
5. w zakresie rewizji:
- wydaje oświadczenia o celowości założenia spółdzielni wymienionych w § 8 statutu oraz zatwierdza zmiany statutowe tych spółdzielni w ramach zatwierdzonych przez Centralny Związek Spółdzielczy statutów wzorcowych,
 - przeprowadza rewizje zrzeszonych spółdzielni przez uprawnionych do tego rewidentów, zgodnie z obowiązującymi przepisami oraz instrukcjami Centralnego Związku Spółdzielczego oraz dopilnowuje usunięcia stwierdzonych błędów i usterek w działalności spółdzielni.
- § 6. Nadzór nad działalnością gospodarczą Centrali sprawuje Minister Przemysłu i Handlu.
- § 7. Centrala jest członkiem Centralnego Związku Spółdzielczego.
- Stosunek Centrali do Centralnego Związku Spółdzielczego określają obowiązujące przepisy.
- II. Członkowie.**
- § 8. Członkami Centrali są:
- wszystkie spółdzielnie, których przedmiotem działania jest obrót zwierzętami, mięsem i przetworami mięsnymi, spółdzielnie pracy rzeźniczo-wędliniarskie oraz inne, których zakres działania mieści się w ramach działalności Centrali,
 - inne osoby prawne, określone zarządzeniami Ministra Przemysłu i Handlu, których działalność mieści się w zakresie działania Centrali.
- § 9. Członkowstwo Centrali nabywają na podstawie złożonych deklaracji przystąpienia:
- spółdzielnie (§ 8 lit. a) — z chwilą uzyskania oświadczenia o celowości,
 - inne osoby prawne (§ 8 lit. b) — z chwilą określonej w uchwale władz Centrali.
- § 10. 1. Członkowie mają prawo:
- brać udział przez swych przedstawicieli lub delegatów w Walnych Zgromadzeniach członków Centrali,
 - korzystać z pomocy, usług i urządzeń Centrali w granicach ustalonych przez Centralę.

2. Spółdzielnie—członkowie Centrali mają prawo uczestniczyć w podziale czystego zysku Centrali w ramach i granicach określonych przez Ministra Przemysłu i Handlu, zgodnie z art. 15 Ustawy z dnia 21 maja 1948 r. o Centralach Spółdzielczo-Państwowych (Dz. U. R. P. Nr 30, poz. 200).

3. Członkowie mają obowiązek współdziałać z Centralą w realizowaniu jej przedmiotu działania, a w szczególności:

- stosować się w swej działalności do przepisów statutu regulaminów uchwał i poleceń Centrali,
- prowadzić swą działalność w ramach obowiązujących planów gospodarczych oraz stawić po zaspokojeniu potrzeb lokalnych przewidzianych w planie zatwierdzonym przez Centralę, do dyspozycji Centrali całość nadwyżek skupu i produkcji,
- poddawać się rewizji organów Centrali, wypełniać ich wskazania i zalecenia oraz przedstawiać do zatwierdzenia preliminarze budżetowe i plany finansowo-gospodarcze, jak również poddawać się w swej działalności gospodarczej nadzorowi, kontroli i kierownictwu Centrali,
- przedstawiać do zatwierdzenia Centrali uchwalone zmiany statutu przed zgłoszeniem ich do rejestru,
- zawiać o terminach i porządku obrad Walnych Zgromadzeń oraz nadsyłać w ustalonych terminach wymagane przez Centralę sprawozdania, odpisy protokołów Walnych Zgromadzeń i dane o składzie osobowym władz,
- wpłacać w określonych terminach i w określony sposób ustalone przez Centralę świadczenia.

§ 11. Spółdzielnia lub inna osoba prawna przestaje być członkiem Centrali wskutek utraty warunków przewidzianych w § 8 statutu lub wykreślenia z rejestru w drodze rozwiązania i likwidacji spółdzielni albo osoby prawnej.

III. Organy Centrali.

§ 12. Organami Centrali są:

- Walne Zgromadzenie,
- Rada Nadzorcza,
- Zarząd.

A. Walne Zgromadzenie.

§ 13. W Walnym Zgromadzeniu biorą udział członkowie przez swych przedstawicieli lub delegatów. Każdy członek ma prawo do jednego głosu.

W Walnym Zgromadzeniu mogą brać udział z głosem doradczym:

- Przedstawiciel Centralnego Związku Spółdzielczego,
- Przedstawiciel Związku Samopomocy Chłopskiej, Komisji Centralnej Związków Zawodowych i Związku Zawodowego Pracowników Spółdzielczych oraz Ligi Kobiet,
- Przedstawiciele władz, organizacji i instytucji, określonych przez Ministra Przemysłu i Handlu, po zasięgnięciu opinii Centralnego Związku Spółdzielczego,
- Członkowie Rady Nadzorczej i Zarządu Centrali.

§ 14. Do kompetencji Walnego Zgromadzenia należy:

- wybór i odwoływanie 3/4 członków Rady Nadzorczej,
- uchwalanie regulaminu Walnego Zgromadzenia,
- opiniowanie regulaminu Rady Nadzorczej,
- zatwierdzenie planu pracy i sprawozdań Zarządu oraz Rady Nadzorczej w sprawach działalności rewizyjnej, organizacyjnej, szkoleniowej i propagandowej Centrali oraz przedkładanie w tym przedmiocie wniosków Centralnemu Związkowi Spółdzielczemu,
- przedstawianie wniosków Ministrowi Przemysłu i Handlu w sprawach działalności gospodarczej Centrali.

§ 15. Walne Zgromadzenie zwoływane jest przez Zarząd, zwyczajnie — raz na rok, najpóźniej w pół roku po zakończeniu roku obrachunkowego, nadzwyczajnie w miarę potrzeby według uznania Zarządu, lub na żądanie Ministra Przemysłu i Handlu, Centralnego Związku Spółdzielczego lub Rady Nadzorczej.

§ 16. O terminie, miejscu i porządku obrad Walnego Zgromadzenia Zarząd zawiadamia członków, Ministerstwo Przemysłu i Handlu oraz władze i instytucje wymienione w § 13 statutu listami poleconymi co najmniej na 14 dni przed terminem Zgromadzenia.

§ 17. Uchwały na Walnym Zgromadzeniu zapadają zwykłą większością głosów obecnych członków.

§ 18. Przewodniczący Rady Nadzorczej lub jego zastępca zwołuje Walne Zgromadzenie i zarządza wybór przewodniczącego Przewodniczący Walnego Zgromadzenia powołuje sekretarza.

§ 19. Z obrad Walnego Zgromadzenia winien być spisany protokół, który podpisuje przewodniczący i sekretarz Zgromadzenia. Odpis protokołu otrzymuje Minister Przemysłu i Handlu oraz Centralny Związek Spółdzielczy.

B. Rada Nadzorcza.

§ 20. Rada Nadzorcza składa się z 20 członków i 4 zastępców. 3/4 liczby członków i 3-ch zastępców wybiera Walne

Zgromadzenie na okres jednego roku, a 1/4 część Rady Nadzorczej i 1 zastępcę powołuje Minister Przemysłu i Handlu.

Z 15 członków i 3-ch zastępców, wybieranych przez Walne Zgromadzenie, 11 członków Rady i 2-ch zastępców Zgromadzenie wybiera spośród kandydatów przedstawionych przez Okręgowe Spółdzielnie Zbytu Zwierząt w liczbie podwójnej do ilości wybieranych członków Rady; 2-ch członków Rady spośród kandydatów przedstawionych przez inne spółdzielnie, jak wyżej w liczbie podwójnej oraz 2-ch członków Rady i 1-go zastępcę spośród kandydatów wystawionych przez inne osoby prawne, będące członkami Centrali.

Pracownik Centrali nie może być członkiem Rady. Wysokość wynagrodzenia członków Rady Nadzorczej ustala Minister Przemysłu i Handlu.

§ 21. Do kompetencji Rady Nadzorczej należy:

- wybór przewodniczącego Rady i jego zastępcy,
- wybór członków Zarządu,
- zawieszanie i odwoływanie za zgodą albo na zlecenie Ministra Przemysłu i Handlu lub Centralnego Związku Spółdzielczego członków Zarządu przez nich zatwierdzonych,
- delegowanie przedstawicieli na Krajowy Kongres Spółdzielczy i do Naczelnej Rady Spółdzielczej,
- nadzór nad działalnością rewizyjną, organizacyjną, szkoleniową i propagandową Zarządu,
- opiniowanie sprawozdań Zarządu, bilansów oraz rachunków strat i zysków,
- przedkładanie Zarządowi opinii w sprawach działalności gospodarczej Centrali oraz odwoływanie się do Ministra Przemysłu i Handlu od niezgodnych z opinią Rady uchwał Zarządu,
- opiniowanie planu działalności i budżetu,
- wykonywanie innych czynności zleconych przez Ministra Przemysłu i Handlu związanych z działalnością Centrali.

§ 22. 1. Wybór członków Zarządu podlega zatwierdzeniu Ministra Przemysłu i Handlu z wyjątkiem członka, pełniącego funkcje kierownika Wydziału Rewizyjno-Instrukcyjnego, którego wybór zatwierdza Centralny Związek Spółdzielczy.

2. W razie niezatwierdzenia przez Ministra Przemysłu i Handlu wyboru członków Zarządu, należy dokonać ponownego wyboru.

W przypadku powtórnego niezatwierdzenia Rada Nadzorcza winna dokonać wyboru spośród kandydatów wskazanych przez Ministra Przemysłu i Handlu.

3. Przepis ustępu poprzedniego stosuje się odpowiednio w razie niezatwierdzenia przez Centralny Związek Spółdzielczy członka Zarządu, pełniącego funkcje rewizyjne.

4. Umowy o pracę z członkami Zarządu zawiera Przewodniczący Rady Nadzorczej.

§ 23. Do ważności uchwał Rady Nadzorczej wymagana jest obecność przynajmniej połowy członków Rady, w tym przewodniczącego lub jego zastępcy.

Uchwały Rady Nadzorczej zapadają zwykłą większością głosów. W razie równości głosów rozstrzyga głos przewodniczącego.

§ 24. Posiedzenia Rady Nadzorczej zwołuje przewodniczący Rady lub w razie jego nieobecności zastępca w terminach i w sposób ustalony regulaminem Rady, uchwalonym przez Radę, a zatwierdzonym przez Ministra Przemysłu i Handlu, po zasięgnięciu opinii C. Z. S.

§ 25. W posiedzeniach Rady Nadzorczej mogą brać udział z głosem doradczym przedstawiciele Centralnego Związku Spółdzielczego oraz K. C. Z. Z.

C. Zarząd.

§ 26. Organem zarządzającym i reprezentującym Centralę jest Zarząd składający się z 5 członków. Na czele Zarządu stoi Naczelny Dyrektor, który reprezentuje Zarząd i kieruje jego działalnością.

Naczelny Dyrektor wyznacza spośród członków Zarządu Minister Przemysłu i Handlu.

§ 27. Do zaciągania zobowiązań w imieniu Centrali wymagane jest współdziałanie:

- dwóch członków Zarządu, albo
- jednego członka Zarządu łącznie z pełnomocnikiem w granicach jego pełnomocnictwa.

Regulamin Zarządu określi szczegółowe przypadki, które wymagają uchwały Zarządu, oraz czynności wymagające współdziałania członka Zarządu, któremu zlecono kierownictwo finansowe Centrali.

§ 28. Posiedzenia Zarządu odbywają się przynajmniej raz na miesiąc.

Posiedzenia zwołuje Naczelny Dyrektor lub w razie jego nieobecności zastępca. Uchwały Zarządu zapadają zwykłą większością głosów.

Do ważności uchwał Zarządu potrzebna obecność co najmniej połowy członków, w tym Naczelnego Dyrektora lub

jego zastępcy. W razie równości głosów decyduje głos Naczelnego Dyrektora. W posiedzeniach Zarządu może brać udział z głosem doradczym przewodniczący Rady Nadzorczej lub jego zastępca oraz przedstawiciel Centralnego Związku Spółdzielczego.

§ 29 Niezależnie od ograniczeń, przewidzianych w ustawie z dnia 21 maja 1948 r. o centralach spółdzielczo-państwowych i w niniejszym statucie, zatwierdzenia Ministra Przemysłu i Handlu wymagają w szczególności sprawy dotyczące regulaminu Zarządu i Rady Nadzorczej oraz struktury gospodarczej i organizacji wewnętrznej Centrali.

§ 30 Jeżeli spółdzielnia, będąca członkiem Centrali, nie przestrzega przepisów ustawy statutu, uchwał Centrali, obowiązujących planów gospodarczych — Zarząd Centrali może albo zawiesić w czynnościach członków Zarządu Spółdzielni w trybie przewidzianym przez ustawę, albo też zażądać zwolnienia pracowników odpowiedzialnych za te przewinienia.

§ 31. Zarząd Centrali może uzależnić wykonywanie przez pracowników zrzeszonej spółdzielni funkcji szczególnie odpowiedzialnych od nadania tym pracownikom odpowiednich uprawnień.

Różnaje pracowników podlegających temu przepisowi oraz sposób nadawania uprawnień ustali Zarząd Centrali w specjalnym regulaminie, zatwierdzonym przez Ministra Przemysłu i Handlu po zasięgnięciu opinii Centralnego Związku Spółdzielczego.

IV. Organy Doradcze.

§ 32. Za zgodą Ministra Przemysłu i Handlu, powziętą po zasięgnięciu opinii Centralnego Związku Spółdzielczego, Centrala może powoływać centralne i terenowe organy doradcze oraz ustalić ich zakres i sposób działania jak również sposób ich powoływania.

V. Fundusz i Rachunkowość Centrali.

§ 33. Kapitał zakładowy Centrali Spółdzielczo-Państwowej składa się z wkładów pieniężnych, majątku ruchomego i nieruchomości, wpłaconych lub wniesionych przez Skarb Państwa.

Zarządzenie Ministra Przemysłu i Handlu ustali wysokość wkładu pieniężnego i oznaczy majątek ruchomy i nieruchomy wniesiony przez Skarb Państwa.

§ 34. 1. Centrala ma zarząd i użytkowanie majątku nieruchomego oddanego jej protokólnie przez Skarb Państwa.

2. Majątek ruchomy Skarbu Państwa, znajdujący się w zarządzie i użytkowaniu Centrali, wykazuje się w bilansie Centrali tak, jakgdyby stanowił jej własność.

3. Centrala może we własnym imieniu nabywać i zbywać majątek ruchomy oraz w ramach planu gospodarczego i finansowego majątek nieruchomy tudzież zaciągać zobowiązania.

Sprzedaż majątku nieruchomego własnego wymaga zgody Ministra Przemysłu i Handlu.

§ 35 Centrala prowadzi rachunkowość zgodnie z wymogami obowiązującymi dla przedsiębiorstw państwowych. Bilans i rachunek strat i zysków po zaopiniowaniu przez Radę Nadzorczą zatwierdza Minister Przemysłu i Handlu. Rokiem obrachunkowym Centrali jest rok kalendarzowy.

§ 36. Minister Przemysłu i Handlu w porozumieniu z Ministrem Skarbu i po zasięgnięciu opinii Centralnego Związku Spółdzielczego wydziela z czystego zysku Centrali odpowiednią część zysku, powstałego z obrotu ze spółdzelniami, która ulega podziałowi w stosunku do dokonanego obrotu z Centralą między spółdzielnie będące członkami Centrali.

VI. Przepisy końcowe.

§ 37. Wymagane przez ustawę i statut ogłoszenia Centrali będą zamieszczane w Monitorze Polskim oraz w organie wskazanym przez Centralny Związek Spółdzielczy.

§ 38. Likwidacja Centrali następuje na podstawie zarządzenia Ministra Przemysłu i Handlu wydanego po zasięgnięciu opinii Centralnego Związku Spółdzielczego. W zarządzeniu tym Minister Przemysłu i Handlu wyznaczy likwidatorów oraz władze, instytucje i osoby, sprawujące nadzór nad likwidacją. Likwidacja zmierza do zakończenia interesów i działalności Centrali oraz zabezpieczenia interesów Skarbu Państwa. Plan i sposób likwidacji na wniosek likwidatorów i po zaopiniowaniu przez organy nadzorujące zatwierdza Minister Przemysłu i Handlu. Majątek Centrali po zaspokojeniu wszystkich wierzycieli i zakończeniu interesów i działalności podlega przekazaniu Skarbowi Państwa lub władzom, instytucjom albo przedsiębiorstwom wskazanym przez Ministra Przemysłu i Handlu w porozumieniu z Ministrem Skarbu po zasięgnięciu opinii Centralnego Związku Spółdzielczego.

§ 39 Zmiana statutu Centrali następuje na skutek zarządzenia Ministra Przemysłu i Handlu po zasięgnięciu opinii Centralnego Związku Spółdzielczego. Zmiana ulega wpisaniu do rejestru i ogłoszeniu w Monitorze Polskim i czasopiśmie, przewidzianym dla ogłoszeń spółdzielni.

§ 40 Centrala przestaje być członkiem Centralnego Związku Spółdzielczego z chwilą wykreślenia z rejestru spółdzielni.

VII. Przepisy przejściowe.

§ 41 Skład pierwszej Rady Nadzorczej Centrali wyznaczy w 3/4 Naczelną Radą Spółdzielczą, a w 1/4 Minister Przemysłu i Handlu.

Kadencja pierwszej Rady Nadzorczej trwa do czasu powołania Rady Nadzorczej w trybie § 20 statutu, nie dłużej jednak niż 2 lata.

Pierwsza Rada Nadzorcza wybiera Zarząd, zgodnie z przepisami statutu. Zarząd powinien przed upływem kadencji pierwszej Rady Nadzorczej zwołać Walne Zgromadzenie, zgodnie z przepisami niniejszego statutu.

Istniejące w dniu 1 lipca 1948 r. spółdzielnie wymienione w § 8 statutu stają się członkami Centrali z dniem 1 lipca 1948 r.